

Drugi krug utrke za Europsku prijestolnicu kulture

1. Osječka strategija temelji se na mladima i nacionalnim manjinama 2. Pula naglašava važnost opće demilitarizacije i zaštite svemira 3. Rijeka će kulturu staviti u središte dugoročnog razvoja 4. Dubrovnik programom postaje umjetničko igralište

MARKO MRKONIĆ, GORAN KOVAČIĆ, DUŠKO MARUŠIĆ, GRGO JELAVIĆ/PIXSELL

Lansiranje gradova u europsku orbitu i iz svemirske postaje

STRATEGIJE

Osijek, Pula, Rijeka i Dubrovnik uvjereni u snagu koncepata koje stvaraju

M. Pejković-Kačanski, S. Lepan Štefančić, T. Opakač-Klobučar

Utrka hrvatskih gradova za Europsku prijestolnicu kulture 2020. već je uvelike u drugoj etapi. Ostala su četiri kandidata koji trebaju poboljšati planove predložene u prvom krugu. Pula svoju kandidaturu s kojom je ušla u uži izbor temelji na ideji demilitarizacije – stoljećima militarizirani grad u kojem su se izmjenjivale vojske i uniforme ovim projektom želi europskim građanima osvijestiti važnost kulturne demilitarizacije/demilitarizacije kroz kulturu. Astronaut na naslovnici pulske Natječajne knjige za kandidaturu izazvao je brojna pitanja i znatiželju, no ondje nije slučajno.

– To je posveta Hermanu Potočniku Noordungu, slabo poznatom europskom junaku i vojnom tehnologu, rođenom u Puli, koji je izmislio i prvu svemirsku stanicu, a snažno je vjerovao da čovjek, ako ikad osvoji svemir, nijednoj vojsci nikad ne bi smio dopustiti da

ga militarizira. Zato će Pula 2020. biti prva europska prijestolnica koja će svoje službeno otvorenje, osim onoga u gradu i regiji, imati i u svemirskoj postaji – kaže Jasmina Kamber, pročelnica za kulturu Grada Pule. Važno je naglasiti da je Pula u kandidaturu ušao s cijelom Istrom. Luka, voda, rad i različitost osovine su koncepta i četiri osnovne programske teme kandidature Rijeke. Vodili su se temeljnom značajkom uspješnih primjera gradova europskih prijestolnica kulture koji su kulturu postavili u središte dugoročnog održivog urbanog razvoja: kulturnog, gospodarskog, socijalnog, ekološkog, turističkog.

– Ono što znamo jest opseg aktivnosti koje je Rijeka provodila, u pravilu znatno prije konkurenata. To vrijedi za brojne bitne komponente prijave: kulturnu strategiju, javne rasprave i uključenost zajednice, javne natječaje za programe i vizualni identitet i slično – kaže Ivan Šarar, pročelnik gradskog Odjela za kulturu. – Kandidatura je jako dinamizirala odnose na gradskoj i regionalnoj kulturnoj sceni i već je sada pridonijela razvoju kulturnog sektora – tvrdi Šarar.

– U drugoj fazi procesa kandidature nastaviti ćemo negovati kulturnu razmjenu

stvarajući nove društvene i kulturne veze u različitim omjerima i kontekstima od područja Dubrovačko-neretvanske županije, jugoistočne Europe, EZ-a i izvan njegovih granica, u fizičkom, socijalnom i virtualnom svijetu. Predviđena je i poželjna suradnja s ostalim hrvatskim i irskim gradovima kandidatima – kaže Tatjana Šimac-Bonačić, dogradonačelnica Dubrovnika.

– Programom kandidature Dubrovnik postaje umjetničko igralište jer želimo se odmaknuti od fiksirane pozicije Dubrovnika kao povijesnog grada, pretvarajući ga iz živopisne destinacije

u mjesto eksperimenta i istraživanja. Sljedeća faza kandidature bit će obilježena intenzivnom kulturnom razmjenom i suradnjom te uspostavljanjem partnerstava za puno ostvarenje koncepta i programa Grada u nastajanju – najavljuje dogradonačelnica Tatjana Šimac-Bonačić. Osijek jedini brani boje kontinenta u borbi za prijestolnicu kulture. Među glavnim mu je adutima suradnja s gradovima u regiji, osobito Novim Sadom, koji nastoji izboriti tu prestižnu titulu za godinu kasnije.

– Novi Sad nam je sličan u mnogočemu, a iz zemlje je s kojom smo ne tako davno bili u konfliktu. Prevladavamo prošlost – navodi osječki dogradonačelnik Vladimir Ham. Ni u jednom našem gradu, dodaje, ne živi toliko nacionalnih manjina kao u Osijeku pa u Gradu vjeruju kako im je i to velika prednost. Živost Osijeku “kakvu je i imao” pokušat će vratiti i projektima vezanima za studente, kojih je u Osijeku petina.

– Predviđen je, tako, projekt koji se temelji na arheologiji, drevnom naslijeđu koje nas, opet, povezuje s Novim Sadom – otkriva Ham. “Iskoristit” će, nastavlja, i kreativne industrije, poput informatičke koja se u gradu na Dravi rapidno razvija.

Herman Potočnik Noordung, europski junak i vojni tehnolog, slabije poznat javnosti premda je osmislio prvu svemirsku postaju